

MAAN ÄÄRIIN

Opettajien Lähetysliitto ry:n jäsenlehti

Jumala on kanssamme

Adventin aika kutsuu meitä Kristuksen kohtaamiseen. Me odotamme Jeesusta... On aika sytyttää adventtikynttilät yksi kerrallaan, kun käymme kohti joulua. Syksyn pimeys saa käännepöydän.

Oli mukava nähdä teitä jäseniä täällä Tampereella Tredukassa. Oli mukavia kohtauksia ja juttutuokioita.

Olemme taas saaneet uuden kalenteriin. Voitte tilata sitä joululahjaksi ystäville ja sukulaisille. Kalenterin runot ja raamatunkohdat kutsuvat meitä lepoon. Siitä on hyvä lähteä sitten taas liikkeelle.

Tulethan taas Educa-messuille meitä moikkaamaan. Olemme Kansalaisvaikuttamisen torilla.

Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan, ja hänelle annetaan nimeksi Immanuel - se merkitsee: Jumala on meidän kanssamme. Matt. 1:23

Oikein hyvää siunattua adventin ja joulun aikaa sinulle.

Tuija-Riitta Heiskanen pj.

Tulevia tapahtumia

Tiistaina 15.1.2019 Tarinoita maailmalta -illassa klo 17 rakennusarkkitehti Jarmo Lehtinen kertoo ja näyttää kuvia toimistolla vapaaehtoistyöstään Namibiassa.

PE-LA 25.-26.1.2019 EDUCA-MESSUT Helsingin Messukeskuksessa

Opettajien Lähetysliitolla on oma esittelypöytä KEPA:n koordinoimalla Kansalaisvaikuttamisen torilla.

Torstaina 7.2.2019 klo 19 Tarinoita maailmalta -illassa vieraana Etiopian nimikkolähettiläs Päivi Anttila, joka on jäämässä eläkkeelle keväällä.

Opettajien Lähetysliiton Vuosikokous pidetään Lempäälässä sunnuntaina 17.3., kutsu ja esityslista tulevat lähempänä ajankohtaa nettisivuille www.opettajienlahetysliitto.fi

Lisäksi on tulossa mm. Namibia-tapahtuma Helsingissä. Jos haluat tarkemmat tiedotteet sähköpostiisi lähempänä tapahtumia, ilmoita sähköpostiosoitteesi pikimmiten toimistolle: toimisto@opettajienlahetysliitto.fi

Kauniit käsintehdyt enkelit myynnissä sivulla 15.

4 | 2018 Opettajien Lähetysliiton jäsenlehti

Toimitus

Postiosoite:
Opettajien Lähetysliitto
Hallituskatu 29 A 20, 33200 Tampere
puh. 050-4648300
sähköposti:
toimisto@opettajienlahetysliitto.fi

Päätoimittaja

pastori Tuija-Riitta Heiskanen

Toimitussihteeri
Hanna Tamminen

Taitto

Viljan media-aitta, Vilja Pylsy

Toimituskunta

seurakuntapastori Tuija-Riitta Heiskanen
opettaja Liisa Filppu
opettaja Hannele Moisio
tutkija Kreetta Niemi
opettaja Hanna Rahkiola-Partanen
opettaja Sirkku-Maria Tommola

Maan ääriin ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Jäsenmaksu oikeuttaa lehden vuosikertaan.

Etukannen kuva

Koululuokka, Etiopia.
Kuva: Kirsi Leikola.

Takakannen kuva

Tuija-Riitta Heiskanen

Opettajien Lähetysliitto ry.

Suomen Lähetysseuran yhteisöjäsen,
perustettu vuonna 1913
Jäseniä 1896 (1.1.2017)

Tilit

Danske Bank FI57 80001600551148
Nordea FI89 11465000066730

Hallituksen pj.

Tuija-Riitta Heiskanen

Toimisto

Toiminnanjohtaja Hanna Tamminen

Hallituskatu 29 A 20, 33200 Tampere
puh. 050-4648300
Kotisivun osoite
www.opettajienlahetysliitto.fi

Facebook

www.facebook.com/opettajienlahetysliitto

Kirjapaino

Kirjapaino Hermes,
Tampere

Opettajien kirkkopyhä Vaasassa

Sunnuntaina 7. lokakuuta vietettiin perinteistä opettajien kirkkopyhää Vaasan kirkossa. Messussa toimi liturgina oppilaitospappi Tiina Keinänen avustajanaan lukion opettaja Janne Dahlsten ja peruskoulunopettaja Hanna-Reetta Niemistö saarnasi. Messun kaikesta musiikista vastasivat opettajien soitinyhtye ja lauluryhmä Heidi Kalliokosken ja kanttori Tuija Niemistön johdolla. Jumalanpalvelukseen osallistui noin 150 henkeä. Kolehti kerättiin Opettajien Lähetysliitolle. Kirkon kryptassa senioriopettajat tarjosivat messun jälkeen kirkkokahvit.

Kirkkokahveilla Huutoniemen koulun rehtori Olli Autio kutsui kaikki kuuntelemaan Esa Ja Annukka Latvalan terveisiä Opettajien Lähetysliitosta. Saimme tutustua tulevan vuoden kalenteriin ja kuulla Opettajien Lähetysliiton toiminnasta. Jumalanpalveluksessa oli koskettavaa huomata opettajien halu kokoontua yhdessä järjestämään yhteistä messua. Opettajien soitto ja laulut soivat raikaa innostavasti läpi koko palveluksen. Oli hyvä ja virkistynyt mieli lähteä paluumatkalle Seinäjokea kohti.

Esa Latvala

Vaasan kirkko

Opettajien Lähetyspyhä Tampereella

Lähetyspyhää vietettiin sunnuntaina 18.11.2019 Aleksanterin kirkossa. OLL:n pj. Tuija-Riitta Heiskanen saarnasi ja Safarikuoro lauloi sekä messussa että Lähetyskalenterin esittelyssä. Kalenterin runot lausui Pirjo Malkamäki ja Raamatun tekstit luki Timo Virtanen. Seija Kuisma ystäviin huolehti kahvituksesta.

Safarikuorolaisia

Vas. Maija-Liisa ja Esko Luomaranta, Aune Mikkonen, Kaija Suhonen, Sisko Jehimoff ja Irma Oikarinen.

Talkootyötä lähetyksen hyväksi

Kesäkuussa kuollut kuhmolainen opettaja Anja Huusko oli testamenttanut kotinsa irtaimiston Opettajien Lähetyksliitolle. Anjan kodin purkamisen, irtaimiston selvittely, hinnoittelu ja myyminen onnistui lähetysvapaaehtoisten talkoilla. Talkootyön iloa sai kokea peräti yksitoista innokasta. Tuohon joukkoon mahtui kuusi opettajaa.

Suurin osa tavaroista myytiin kotikirppiksellä, osa vietiin helluntaiherätyksen kirpputorille ja osa UFF:n keräyslaatikoon. Mikkelinpäivän markkinoillakin oli myynnissä Anjan tavaroita, ja jotakin onnistuttiin myymään myös nettikirppiksen kautta. Vaikka kirjojen ja tavaroiden hinnat alkoivat puolesta eurosta, rahallista tuottoa tuli yhteensä 2482 euroa. Siunausta tuli varmasti sitäkin enemmän – niin talkoolaisille kuin vaikkapa hyvien kirjojen ostajille!

Osa talkoolaisista pääsi isänpäivän aattona yhteiseen kahvihetkeen. Kahvikutsuille saatiin mukaan Opettajien Lähetyksliiton lähetti Pirkko Luoma Kajaanista kertomaan urim-projektin kuulumisia. Raamatunkääntäjänä Papua Uuden Guinean viidakkoheimon keskellä työskennellyt Pirkko on ollut eläkkeelle siirtymiseensä saakka myös Kuhmon seurakunnan nimikkolähettilä. Kuhmon seurakunta tukee edelleen raamatunkäännöstyötä urimin kielelle.

Pirkko haastoi rukoilemaan Uuden testamentin käännöstyön viimeisten työvaiheiden puolesta. Jumalan sanan saaminen omalle äidinkielelle ja

evangeliumin leviäminen ovat asioita, joita Jumalan vastustaja ei sallisi. Monia esteitä ja ongelmia on ollut Pirkon työssä erityisesti viime keväänä. Rukousta siis tarvitaan!

Kahvikutsuilla luimme Anjan kodin kirjahyllystä löytyneen avoimen kirjeen. Kirje oli kirjoitettu unettomana yönä. Sitä ei ollut osoitettu kenellekään: saajan nimi puuttui, mutta omakätinen allekirjoitus kirjeessä oli. Siis kirje kaikille, terveisenä lähteneeltä.

Anja pohdiskelee kirjeessä asioiden siirtämistä tuota tuonemmaksi ajatuksella, että ennättäähän tuon vielä. Hän jatkaa toteamalla: ”Entäpä, jos en kerkiäkään? Sairastun? Tulee jokin tärkeämpää? Silloin joudun häveten tunnustamaan: en pannut asioita oikeaan tärkeysjärjestykseen, hukkasin aikani ja voimani siihen, mikä oli mukavampaa.”

Kirje jatkuu havahduttavalla tavalla: ”Entäpä, kun Jumala sanoo, että nyt ovat päiväsi kuluneet ja parannuksesi on tekemättä! Jätit Jeesuksen kutsun noudattamisen viime tippaan, jota ei sitten enää tullutkaan...” Vanhaa virttä siteeraten Anja toteaa kadotuksen olevan edessä, jos ihminen tuomittaisiin ansioiden mukaan: ”Helvetti eessä mulla avoin on, jos tuomitset mun mukaan ansion.”

Kirje päättyy kuitenkin lohdullisesti: ”Tänään, nyt on vielä mahdollisuus suostua Armahtajan kutsuun: ’Tule, syntisi annetaan sinulle anteeksi, tule Herrasi iloon!’ Tulethan, valvothan, kun on sen aika! Unen aika meni jo.”

Näiden kirjeen ajatusten myötä terveisiä poisnuikkuneelta Anjalta ja terveisiä kuolinpesää selvittäneeltä talkoporukalta!

Kirjeen lähetti Aune Mikkonen, Kuhmo.

OLL:n nimikkolähetinään Papua-Uudessa-Guineassa työskennellyt Pirkko Luoma täyttää 5.1.2019 70 vuotta. Lämpimät onnittelut!

Joulujuhla

Joulujuhlaa vietettiin tiistaina 4.12. toimistolla. Tarjolla oli joulupuuroa ja kahvit joulutorttujen kera. Ohjelmassa oli jouluevankeliumin lukua ja Kauneimmat joululaulut –yhteislauluja, joita säesti Hanna Rahkiola-Partanen. Marja Alastalo (kesk.) kertoi ja näytti kuvia Botswanasta ja Namibiasta, lisäksi oli runojen lausuntaa, käsitöiden myyntiä ja arpajaiset

Joulujuhla.

Syyspäivät

Lauantaina 24.11. Oriveden Päiväkummussa järjestettiin Opettajien Syyspäivät.

Pienestä osanottajamäärästä huolimatta tapahtuma koettiin innostavaksi ja onnistuneeksi. Opiskelijoille oli ohjelmaa perjantaista sunnuntaihin 23.-25.11.2018 ja työssäkäyville opettajille lauantaina 24.11.2018.

Aamupäivällä Opettajien Lähetysliiton toimintaa esitteli varapuheenjohtaja Ulpu Siponen Orivedeltä, jonka jälkeen lähetystyöstä kertoivat Suomen Lähetysseuran lähetystyöntekijät Annika Utriainen, Etiopia, ja Marja Alastalo, Botswana. Kristittynä opettajana koulumaailmassa –aiheesta olivat keskustelemassa rehtori, luokanopettaja Milka Jääskeläinen, opettaja Kirsi Pesonen ja erityisluokanopettaja Hanna Rahkiola-Partanen. Opetusneuvos Pekka Iivonen Opetushallituksesta kertoi iltapäivällä uskonnonopetuksen tilanteesta ja illan ohjelmaan kuului myös Maria Lapin konsertti. Opiskelijoiden ilta- ja aamuhartaudet pidettiin tunnelmallisessa Riihikirkossa.

Tapahtuman järjestäjinä olivat Opettajien Lähetysliitto, Suomen Kristillinen Opettajaliitto ja Tampereen opettajaksi opiskelevien kristillinen kerho Cristikka.

Opettajien Syyspäivät

Uutispuuro- ja kahvitilaisuus

Lahdessa nautittiin taas 4.11.2018 Kyllikki Stenborgin keittämää uutispuuroa. Ystävät talkoilivat yhdessä tarjottavan ja oli mukava nähdä lähetyksen ystäviä. Ruokalaulun säesti Aurora Ikävalko ja kalenterit esitteli Marjatta Vauhkonen. Kaikki avuliaat kädet olivat tarpeen. Kiitos Taivaan Isälle heistä ja siunausta lähetystyössä oleville edelleen! Kiitollisena Marjatta

Kyllikki Stenborg.

Jouluaavistuksia alakoulun alaosastolla

Kun päästään marraskuuhun, alkavat alakoulun opettajan mielessä jo häilyä jouluaskartelut ja joulujuhlaohjelman valintapätkäilyt. Joululaulujen kanssa pitää kuitenkin vielä maltaa.

Ensimmäisen adventin koittaessa saa jo virallisesti harjoitella ainakin Hoosiannaa, jota lapset ovat sinnikkäästi toivoneet elokuun puolivälistä asti. Hoosiannan jälkeen voi jo aloitella joululaulujen laulattamisen. Niiden, joita vain kerran vuodessa saa laulaa ja joihin ehtii sitten kyllästyä kauppojen taustamusiikkihälyn tai lukemattomina toistoina tapahtuvan joulujuhlaharjoittelun takia. Mutta joka vuosi ne tuntuvat ensituntumalta uusilta ja rakkaan raikkailta, kun ne kaivetaan esiin nuottihyllyjen perukoilta.

Mitä me viime joulujuhlassa laulettiin? Mikä joulukuvaelmaversio olikaan käytössä tokaluokalla viimeksi? Esitettiinkö me tonttuleikki vai näytelmä edellisessä joulujuhlassa?

Muistin huononemisen havaitsee viimeistään joka jouluku.

Nuorena opettajana sain vanhemmalta kollegalta eläkkeellesiirtymislahjan: pienen sinikantisen ruutuvihon, johon hän oli joka vuosi kirjoittanut joulujuhlan ohjelman yhteislaulut kauniilla käsialalla. Hän oli huomannut, kuinka lyhyt muistimme on ja joka vuosi meillä on sama ongelma.

Tehtäväkseni siirtyi joulujuhlan yhteislaulujen kirjaaminen. Nykyään se tehtäisiin muistioon koulun omaan sähköiseen kalenteriin. Löysin tuon vihon siivoillessani hyllyjäni.

Pysähdyin muistelemaan tätä rakasta kollegaa, minun esikuvaani ja tutoriani. Kun palasin ensimmäiseltä äitiyslomaltaani työelämään, hän sanoi: -Muista Ritva, että sinä olet ensisijaisesti äiti. Vasta sitten tulee opettajuus.

Kiitos tuosta ymmärtävästä viisaudesta, sisareni! Tuoreena äitinä se vähensi tunnontuskiani, sillä en suinkaan aina ehtinyt kovin perusteellisesti koulupäivää suunnitella.

Tänä jouluna saan valmistella joulua oppilaitteni kanssa (iso)äitinä, ymmärtäen lasten tuikkivien silmien viestin niin kuin äiti ymmärtää. Voin elää joulu-evangeliumin jännittäviä käänteitä lasten kanssa niin kuin äiti myötäelää.

Maria, sinä olit ensisijaisesti äiti. Olit myös maailman Vapahtajan synnyttäjä, palvottu Jumalanäiti. Sinun kokemattomuutesi ja keskeneräisyytesi suuren tehtävän edessä puhuttelee minua.

Koulun joulukuvaelman huivipäistä Mariaa katsoessani minua koskettaa se epävarmuus ja jännitys, minkä pikku-Marian ilme meille välittää. En minä, eikä oikea Maria olleet yhtään valmiimpia. Me vain otimme vastaan, mitä meille annettiin. Me tunnemme tuskaa, kun omaamme kohdellaan huonosti tai kun rakas lapsemme kärsii. Marian tavoin minäkin luotan, että meitä kannetaan. Meitä suurempi on Rakkaus. Ihmeellinen kaiken Luoja. Joulun tuoja.

Teksti ja kuva: Ritva Jämsä

Afrikkalaiset rakastavat kuvia

Ensimmäinen joululahjani Afrikasta oli kalenteri. Sain sen Etelä-Afrikan valkoiselta kirjeenvaihtotoveriltani lähes 40 vuotta sitten. Sen sai näppärästi pöydälle ja siinä vaihtui kuva viikoittain. Noita värikkäitä ja eksoottisia kuvia katsellessani alkoi oma rakkauteni Afrikkaan.

Kun myöhemmin pääsin lähetystyöhön Idi Aminin jälkeiseen Ugandaan, yritin löytää lähes tyhjiä kauppoista postikortteja, joita voisin lähettää ystävilleen Suomeen. Ne tuntuivat olevan ”kiven alla”, kuvallisista kalentereista puhumattakaan. Yhdellä ugandalaisella ystävälläni oli ikivanha seinäkalenteri, josta hän valitsi joka kuukausi sille kuukaudelle sopivan sivun. Ugandalaisessa kodissa oli tuolloin seinillä vain vähän kuvia. Ja jos oli, ne oli sijoitettu aivan katon raajaan – lasten ulottumattomiin.

Kylään mennessä esiteltiin usein valokuvia kuin suurena omaisuutena. Valokuva-albumia myös varastettiin, vaikka ne esittivät tuntemattomia ihmisiä. Ihmiset rakastivat valokuvia ja suostuivat mielellään kuvattaviksi. ”Photo, photo”, lapset huusivat, kun liikuin kamerani kera. He myös pyysivät kuvia omikseen, ja olivat valmiita maksamaan niistä. Minua pyydettiin jopa häävalokuvaajaksi. Myöhemmin

Namibiassa oppilaani ja hääparit tulivat kuvauttamaan itseään minun puutarhaani, johon olin istuttanut banaanipuita ja paljon kukkia, joita muilla ei ollut.

Afrikan työn ajasta on kulunut jo 30 vuotta. - Tosin olen vieraillut siellä joitakin kertoja puolisoni kanssa jälkikäteen. Tänäkin jouluna postitan Opettajien Lähetysliiton seinäkalentereita eri puolille Afrikkaa. He seuraavan mielellään niiden välityksellä Suomen vuodenaikoja, joita heillä ei ole. Olen saanut seinäkalentereita myös itselleni, Ugandasta jo lähes kymmenen vuoden ajan. Ne ovat valtavan suuria, joissa kuva vaihtuu yleensä neljä kertaa vuodessa.

Valitettavasti osa kalentereista ja myös lähettämistäni joulukorteista eivät saavu koskaan perille, vaan varastetaan jo matkalla. Varsinkin, jos lähettää minkä tahansa kortin ilman kuorta. Muutenkin on erittäin epäkohteliasta lähettää Afrikkaan mitä tahansa postia ilman kuorta. Lähettämäni ja sieltä saamani joulukortit ovatkin yleensä kaksipuolisia ja ne ovat aiheeltaan hengellisiä. Joulupukki on siellä kaupallinen tuote. Ulkomailla on yleensä tapana kirjoittaa joulukirje. Kirjoitan sen joka vuosi englanninkielisenä ja postitan sitä Afrikan

Kortti entiseltä rehtoriltani, katoliselta Veli Michaelilta Ugandasta.

lisäksi myös entisille työtovereilleni aina Amerikkaa myöten. Joulukirjeessä kerrotaan vuoden tapahtumista ja perheen uutisista. Nykyisin se lähetetään usein sähköisesti.

Itse rakastan joulukortteja. Lähettän ja saan niitä toista sataa. Kerään monien taiteilijoiden kortteja, kuten myös eri aiheita, ja poimin niitä kokoelmiini. Minulle joulu ei tule ilman jouluaskartelua. Laitan surutta kiertoon minulle tulleet itse tehdyt kortit, kun hieman tuunailen niitä sopiviksi. Korttejani myös myydään lähetystyön hyväksi.

Nykyisin saan Afrikasta joulupostia enää vähän. Viestit sieltä tulevat yleensä tammikuussa, joskus vasta huhtikuussa, mutta ne sykkädyttävät aina. Ne ovat lähes aina länsimaalaisia. Entinen Ugandan aikainen rehtorini, katolinen pappi, kirjoittaa aina käsin pitkän kirjeen. Taitaa olla nykyisin ainoa laatuaan, mutta sitä arvokkaampi.

Kortti on tehty banaanin lehdistä ja on Etiopiasta.

Sirkku-Maria Tommola, FM

GHANA

Toiminnallista opettajankoulutusta Armon päiväkodissa ja koulussa

Olimme elokuun alussa kouluttamassa opettajia Armon päiväkodissa ja koulussa. Koulutukseen ja opettamiseen liittyvä kansainvälinen yhteistyö oli ollut mielessämme jo jonkin aikaa. Keväällä varmistui, että pääsisimme House of Graceen kertomaan työstämme suomalaisessa alakoulussa, jakamaan opettamiseen liittyviä oivalluksiamme ja kokemuksiamme koulun opettajille sekä oppimaan samalla itse.

Koulutuksemme osallistui yhteensä 16 opettajaa kolmesta eri koulusta. Armon koulun opettajat yhtä lukuun ottamatta olivat kaikki mukana. Opetuskielenä olivat rinnakkain amerikkalainen viittomakieli ja englanti. Oli upeaa nähdä kuurojen ja kuulevien opettajien välinen yhteistyö, joka

tuntui vain tiivistyvän kolmen päivän aikana.

Ensimmäisenä koulutuspäivänä esittelimme osallistujille suomalaisesta koulujärjestelmästä ja havainnollistavien esimerkeiden avulla, mitä on toiminnallinen oppiminen. Toiminnallisuuden on todettu lisäävän oppilaiden opiskelumotivaatiota ja parantavan oppimistuloksia. Jos opettaja kirjoittaa asioita mekaanisesti taululle ja pyytää oppilaitaan kopioimaan valmista tekstiä, syvällistä oppimista tuskin tapahtuu. Käytännön harjoitusten avulla pyrimme saamaan aikaa keskustelua monikanavaisen oppimisen tärkeydestä. (Monikanavaisuus tarkoittaa eri aistien samanaikaista hyödyntämistä oppimisessa).

Osallistimme opettajia myös toiminnallisin leikein. Kotiläksyksi annoimme osallistujille tehtävän miettiä, miten matematiikkaa voi opettaa toiminnallisesti sekä tuoda mukanaan esine, joka on itselle tärkeä.

Toinen koulutuspäivä alkoi yhteisellä rukoushetkellä. Tämän jälkeen kävimme läpi kotitehtävät ja saimme huomata, että niihin oli selvästi panostettu. Oli hienoa kuulla opettajien ajatuksia opettamisesta. Keskustelun jälkeen oli helppoa siirtyä konkretiin eli matematiikan toiminnalliseen oppimiseen ja opettamiseen. Olimme laatineet tehtäväradan, jonka eri pisteillä osallistujat pääsivät pareittain kokeilemaan erilaisia tapoja harjoitella matematiikkaa. Tehtävät sopivat

sellaisenaan myös lasten opetukseen. Tehtäväpisteillä muun muassa harjoiteltiin kertotauluja pullonpyörytyksen avulla, etsittiin kymppipareja muistipelin avulla sekä laskettiin vähennyslaskuja liikunnallisesti punnertaen ja hyppien. Opettajat heittäytyivät mukaan innostuneesti ja spontaanisti, ja oli varsin hauskaa nähdä koulun rehtorikin punnertamassa liikuntapisteellä. Tässä olisi meille ”emmä kehtaa”-asenteella varustetuille suomalaisille paljon opittavaa. Lopuksi pelasimme jakolaskubingoja koko porukan kanssa. Päivä päättyi rauhoittavaan rukoukshetkeen.

Viimeinen koulutuspäivä alkoi ghanalaisilla leikeillä ja peleillä, joita kurssilaiset vastavuoroisesti opettivat meille. Tämä oli hieno kokemus! (Nuo ghanalaiset pelit ovat jo olleet käytössä omissa luokissamme koulujen taas alettua Suomessa.) Viimeisen koulutuspäivän teemana meillä oli toiminnallinen kielenopetus. Ohjelmassa oli muun muassa näyttelemistä pienissä ryhmissä, kirjavinkkaukseen tutustumista ja tarinan kertomista tarinanoppien avulla. Viittomakielen voima ja visuaalisuus tuli upeasti esiin tarinankerronnassa!

Lopuksi menimme istumaan piiriin, jossa opettajat saivat kukin vuorollaan jakaa tuntemuksiaan koulutuksesta. Kyynel melkein herahti silmään kuunnellessamme saamaamme positiivista palautetta. Toivottavasti ihanat kurssilaiset ymmärsivät, että ilo oli meidän puolellamme!

Päivä päättyi todistusten jakoon. Kännykkäkameroiden räpseessä jokainen kurssilainen sai käteensä todistuksen, josta toivottavasti on hyötyä jatkossa työelämässä.

Koulutusmatka oli kaiken kaikkiaan upea kokemus ja antoi meille paljon. On mahdotonta olla hymyilemättä, kun muistelee ghanalaisten opettajien innostuneisuutta ja ystävällisyyttä. Ehkä tapaamme vielä uudelleen!

Suvi Simonen ja Katriina Viitasalo

ETIOPIA

Habrun ja Legehidan alueen naisten voimaannuttamishanke

Opettajien Lähetysliiton uutena tuettavana kohteena Suomen Lähetysseuran kautta on Habrun ja Legehidan alueen naisten voimaannuttamishanke Etiopiassa. Kehitysyhteistyökoordinaattori Timo Ahlberg kertoo hankkeesta:

Habrun ja Legehidan kuntien alueella on paljon naisia, joiden mahdollisuudet toimeentulon hankkimiseen ovat hyvin rajoitetut ja heidän sosiaalinen asemansa on heikko. Puhtaan veden saatavuus alueella on huono. Tyttöjen koulutulokset ovat heikkoja. Vuoden 2018 alussa on neljässä Habrun kylässä ja neljässä Legehidan kylässä aloitettu nelivuotinen hanke

naisten ja tyttöjen voimaannuttamiseksi.

Hankkeen suunnittelussa on käytetty hyväksi aiemmissa naisten voimaannuttamishankkeissa hyväksi havaittuja toimintamuotoja. Hankkeen välittömiä hyödynsajia on 18 470, joista suurin osa naisia ja tyttöjä. Hankkeen päätavoitteena on parantaa maatalouden tuottavuutta alueella ja lisätä naisten toimeentulomahdollisuuksia. Naisille annetaan koulutusta kotieläinhoidosta, kompostoinnista ja vihannesviljelystä. Naisia rohkaistaan yrittäjyyteen. He saavat kirjanpitolukutusta ja heidät tutustutetaan lainajärjestelmään, jonka turvin he

voivat perustaa pienyrityksiä. Naisten säästö-lainaryhmiä perustetaan. Väestön terveydentilan parantamiseksi estetään likaisen veden pääsy alueella sijaitseviin lähteisiin. Kulttuurin haitallisten toimintamallien vaikutusta pyritään vähentämään ja hiv/aids -ongelman leviämistä estämään koulutuksen ja ryhmäkeskustelujen avulla. Tyttöjen oppimistuloksia pyritään parantamaan opinto-ohjauksen keinoin ja mm. köyhien perheiden tyttöjen koulutarvikkeiden saantia tukemalla. Lukutaidottomille naisille järjestetään toiminnallista lukutaito-opetusta.

Tammi-kesäkuun 2018 aikana on perustettu 14 naisten säästö-laina-

Legehidassa vähävaraiset naiset ovat saaneet lampaista kasvatettavakseen toimeentulonsa parantamiseksi.

osuuskuntaa, joissa on yhteensä 292 jäsentä. Ryhmät voivat myöntää pieniä lainoja jäsenilleen. 53 vastuuhenkilöä ryhmistä on saanut koulutusta ryhmänjohtamiseen. Luomuviljelyyn, kompostin tekoon ja vihannesviljelyyn on 90 naista saanut koulutusta. Heille annettiin koulutuksen päätteeksi yhteensä 43 kg vihannesten siemeniä. Ka-nankasvatukseen on 60 vähävaraista naista saanut koulutusta, ja heille on annettu yhteensä 500 kananpoikaa. Kotieläinhoitoon ja rehunkasvatukseen on 69 naista saanut koulutusta. 15 vähävaraiselle naiselle annettu on annettu yhteensä 75 lammasta, ja 12 vähävaraiselle naiselle härkä kullekin. 52 naista on saanut koulutusta puita säästävän liedan rakentamiseen, ja he ovat rakentaneet sellaisen kotiinsa. Pienyrittäjäkoulutusta on saanut 19 naista. Heille annettiin jokaiselle 2000 birrin (60 euron) starttiraha, jotta he voivat toteuttaa laatimansa henkilökohtaisen yrityssuunnitelman. Yhdelle koululle on rakennettu tytöille kuivakäymälä ja sanitaatiohuone. Kymmenen vesikomitean jäsentä on saanut vesihuoltopisteen ylläpitoon liittyvää koulutusta. Koulutuksen päätteeksi heille annettiin joitakin ylläpidossa tarvittavia työkaluja. 195 naista osallistui kansainvälisen naisten päivän tilaisuuteen. Päivän aikana järjestettiin paneelikeskustelu, jonka aiheita olivat naisiin kohdistuva väkivalta, vahingolliset perinteet ja työperäinen maastamuutto.

Hankkeen rahoituksella on rakennettu 500 metriä pitkä kastelukanava ja kunnostettu 250 metriä eroosiota ehkäisevää suojaseinämää. Näiden toimenpiteiden ansiosta 35 hehtaaria peltoa on saatu kastelun piiriin. Kastelusta hyötyy 263 perhekuntaa. Kastelun ansiosta on mahdollista saada satoa kaksi tai kolme kertaa vuodessa entisen yhden sijaan. Alueella olevan kahden kasteluosuuskunnan jäsenet ovat saaneet kasteluosuuskunnan hallinnointiin liittyvää koulutusta.

Viittä tyttökerhoa kouluissa on tuettu. Kerhot kokoontuvat kahden viikon välein. Kokoonkutsujana on joku koulun naisopettajista. He keskuste-

Puita säästävällä liedellä polttopuun kulutus on vain vajaa puolet entisestä.

levat kokoontumisissa monista vaikeistakin asioista (esim. hiv & aids, raiskaukset, vahingolliset perinteet, lapsiavioliitot). Tytöt jakavat oppimiaan asioita tovereidensa kanssa ja myös kotonaan. Opinto-ohjausta matematiikassa ja englannin kielessä on saanut 607 tyttöä. 85 vähävaraista tyttöä on saanut koulutarvikkeita. 769 naista on osallistunut toiminnaalliseen lukutaito-opetukseen. Heistä 354 vähävaraista on saanut vihkoja ja kyniä. Yhteensä 16 opetusviraston työntekijää ja kyläyhteisöneuvoja on saanut koulutusta toiminnallisen lukutaito-opetuksen periaatteista.

Naisten säästö-lainaryhmien jäsenille on tärkeää se, ettei heidän enää tarvitse maksaa lainoista isoja korkoja ulkopuolisille, vaan kaikki rahat jäävät heidän omaan käyttöön. Yksi tärkeä ulottuvuus ryhmien toiminnassa on keskinäinen rohkaisu, ja ryhmässä mukana olevat nyt rohkenevat ilmaista mielipiteensä ja ajatuksensa myös julkisesti. Ryhmät kokoontuvat joka toinen viikko, ja ryhmien kokouksissa keskustellaan mm. hiv&aidsista, vahingollisista perinteistä ja työnjaosta kotona. He antavat toisilleen myös taloudellisia neuvoja, jos jonkun yritystoiminta on vaikeuksissa. Monet ryhmien jäsenistä ovat nyt voineet lähettää lapsensa kouluun,

kun raha on siihen riittänyt. Ryhmien jäsenten itseluottamus ja oman arvontunto on parantunut, ja naisten sosiaalinen arvostus yhteiskunnassa on kohonnut. Pienyrittäjä-, viljely- ja karjanhoitokoulutuksiin osallistuneiden toimeentulo on parantunut, kun he ovat laittaneet koulutuksissa oppimansa asiat käytäntöön. Kastelun piiriin kuuluvien kotitalouksien toimeentulo on parantunut uuden kastelukanavan ansiosta. Puita säästävien liesien ansiosta naisten työtaakka on pienentynyt, kun puita ei tarvitse kerätä kuin vajaa puolet entisestä.

Tyttöjen kerhoilla on suuri merkitys heidän elämässään. Tytöt saavat toisiltaan tukea ja jakavat oppimiaan asioita tovereidensa kanssa ja myös kotona. Kerhojen vaikutus ulottuu koko paikallisyhteisöön. Esimerkiksi lapsiavioliitot ovat lähes kokonaan loppuneet näiden ryhmien ansiosta. Opinto-ohjausta saaneiden tyttöjen oppimistulokset ovat parantuneet merkittävästi, ja kaiken kaikkiaan tyttöjä jää luokalle aiempaa paljon vähemmän. Toiminnalliseen lukutaito-opetukseen osallistuneet naiset ovat oppineet perusluku- ja kirjoitustaidon sekä peruslaskutaidon.

Teksti, kuvat: Timo Ahlberg, kehitysyhteistyökoordinaattori, Etiopia

Thaddeus Lekule Nyekun yläkoululla 27. huhtikuuta 2018. (Kuva: Hanna Martikainen)

PITA Osallistava Opetus -hankkeen tavoitteena on vahvistaa opettajien taitoja seuraavilla alueilla:

1. Oppilaskeskeinen osallistava pedagogiikka
2. Oppilashuollon kehittäminen
3. Lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeuden (lukivaikeuden) tunnistaminen ja tukeminen
4. Ympäristökasvatus oppiainerajat ylittävänä läpäisyaiheena
5. Makumiran aineenopettajakoulutuksen kapasiteetin vahvistaminen

PITA on Makumiran yliopiston aineenopettajakoulutuksen ja Lähetysseuran yhteishanke. Makumiran yliopistokampuksen ulkopuolelle, ruohonjuuritason koulutyöhön suunnautuva hanke vahvistaa myös Makumiran omaa aineenopettajakoulutusta.

PITA-hankkeen ympäristökasvatuksen teemana on vuonna 2018 ollut kierrätys. Maantieteen ja ympäristökasvatuksen lehtori Thaddeus Lekule kertoi huhti-toukokuun koulutusti-

laisuuksissa kierrätyksen perusteista. Keskusteluun nousivat erityisesti muoviset vesipullot ja muovikassit. Koulutustilaisuuksissa tutkittiin Katri Niiranen-Kilasin johdolla, miten kierrätystä voi opettaa yläkoulun eri oppiaineissa. Koulutuspäivät päättyivät musiikinopettaja Hanna Martikaisen ohjaamaan musiikkituokioon, jonka tuloksena syntyi kymmeniä opettajien sanoittamia kierrätyslauluja. Hanna Martikainen oli puolisonsa Kimmo Tapanaisen kanssa Lähetysseuran vapaaehtoisena työntekijänä Makumiran yliopiston musiikin laitoksella lukuvuoden 2017-2018 ajan

Katri Niiranen-Kilasi, Missioblogi, kesäkuu 2018:

”Nappaan käteeni korin, perinteisen tansanialaisen luonnonmateriaalista punotun. Nostan sen opettajajoukon eteen:

- Kuinka moni teistä ottaa tällaisen tavallisen korin mukaan torios- toksille?

Kysymys herättää hämmentynyttä huvittuneisuutta. Lopulta nuori swahilinopettaja, mies, uskaltaa sanoa äänen:

- Ni ushamba. Maalaiset käyttää koreja.

Puhuja palkitaan hyväksyvällä naurulla.

Pohdinta jatkuu. Mikä on loppujen lopuksi takapajuista tietämättömyyttä? Muovikassiko, jota käytetään kerran, heitetään sitten pois ja jää lopulta roskaamaan luontoa vuosikausiksi? Vai taidokkaasti käsityönä valmistettu perinteinen kori, jota voi käyttää satoja kertoja ja joka lopulta maaduttuaan palaa takaisin luonnonkiertoon? Keskustelun päätteeksi opettajat nyökyttelevät perinteiselle korille: meidän täytyy uskaltaa tuoda oma perinteinen käsityömme moderniksi käyttöesineeksi. Supermarketin tarjoama muovikassi on helppo napata mukaan, mutta muuttuu hetkessä ongelmajätteeksi.”

Kaikkiin hankekouluihin perustettiin kasvimaata kesällä 2018

Nkoarisambun yläkoulun uudella kasvimaalla käy vilskettä. Koulu sijaitsee Meru-vuoren rinteellä. Hylätty rakennuksen pohja koulun takimmaisessa nurkassa on raivattu puhtaaksi pensaista ja rikkaruohoista, maa muokattu ja muotoiltu leveiksi viljelypenkeiksi. Alueelle piti rakentaa koulun laboratorio, mutta suunnitelmat hylättiin. Kesken jääneen rakennuksen ulkoseinien ensimmäiset tiilikerrokset ovat muuntuneet kasvimaan jämeräksi aidaksi.

Kasvimaalla on töissä kolmisenkymmentä yläkoulun oppilasta. Lapiot, kuokat, haravat ja kastelukannut kulkevat kädestä käteen. Puutarhavihjelyn neuvoja Venance Mollel ei ole tyytyväinen viljelypenkkien sijoitteluun ja on määrännyt yläluokan pojat jättämään käytävän tiiliainan viereen. Lapionvarteen tarttuneet pojat yltyvät nopeuskilpailuun, lapiot iskeytyvät maahan, multa pölyää. Työn tohinan ja rupattelun ylle kohoaa naapurin kukon karhea kiekuminen.

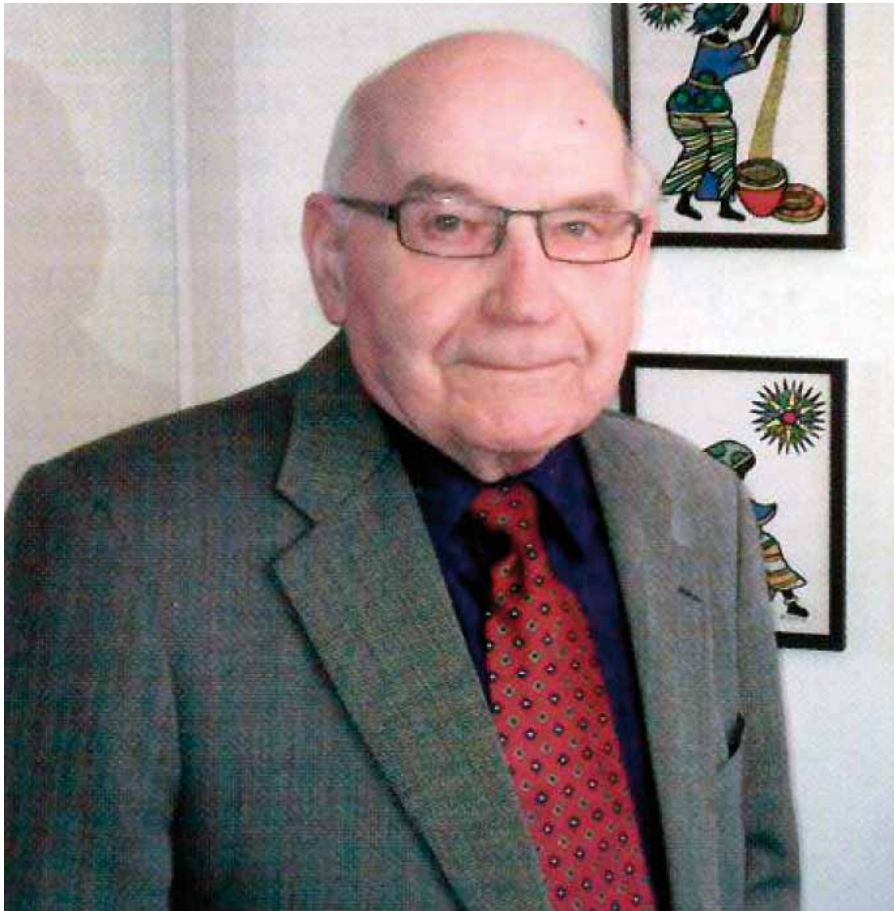

Hanna Martikainen Momellan yläkoululla 14. toukokuuta 2018. Opettajat sanoittivat Hannan johdolla kymmeniä uusia kierrätyslauluja. (Kuva: KNK)

Nkoarisambun yläkoulun oppilaat levittävät kompostimultaa kasvimaalle. (Kuva: KNK)

Uskollinen lähetyksen ystävä Matti Nikula

Tiedän, että opettaja Matti Nikulan kuolema on herättänyt laajasti surua ja rakkaita muistoja lähetysopettajissa eri puolilla Suomea. Olin yhdessä Matin kanssa opettajien Lähetysliiton johdossa Tampereella vuosikymmeniä vastuualueena työ Tampereella, eri puolilla Suomea ja lähetyksentilillä. Matti oli tehtävässään uskollisista uskollisin. Tiedän, että myös opettajan työssään koulussa Matti oli suurta luottamusta ja turvallisuutta herättävä opettaja oppilaiden keskuudessa.

Kun vuosittain Opettajain Lähetysliiton vuosipäiviä vietettiin eri puolilla Suomea, näimme, miten merkityksellistä opettajälähetien merkitys oli sekä kotimaassa että ulkomailla. Heidän saamaansa ammattitaitoon luotettiin.

Matti nyt kun olet poissa tahdon omistaa sinulle mieleeni palaavan ajatuksen: ”Ei kukaan ole niin kuin Jumala, joka yli taivaan ratsastaa sinun apunasi. Sinun turvasi on ikäaikojen Jumala ja sinua kannattavat iankaikkiset käsivarret.”

Martti Mäki-Tuuri

ILOA RAAMATUSTA PÄIVITTÄIN!

Raamatunlukuopas
HETKINEN
RAAMATUN LUKEMISEEN

25 € kesto,
28 € vuosi (4 nroa)

- joka päivälle Raamatun lukujakso ja selitys
- koko Raamattu luetaan läpi useamman vuoden kuluessa

TIILAA ITSELLE TAI YSTÄVÄLLE
www.rll.fi tai tilaukset@rll.fi
p. 045 122 3664 (ma, ti, to klo 10–15)

www.rll.fi

 Raamatunlukijain Liitto

Joulukortit

- * Joulukukka (Tuija-Riitta Heiskanen)
 - * Jouluyö (Maija Karinkanta)
 - * Seimi (Maija Karinkanta)
 - * Revontuli (Antti Siponen)
- Hinta 1 € kpl + postikulut.
(Seimi-aiheista korttia saatavana myös kaksiosaisena 2 € /kpl).

Lähetyskalenteri 2019

Myyntituotolla tuetaan lähetystyötä Suomen Lähetysseuran kautta.
Hinta: 10 € (+ postikulut)

Villatöppöset

10 € / kpl, eri malleja

Ristipistokortit Etiopiasta

3 € / kaksipuoleinen kortti

Virkatut enkelit

5 € / kpl,
vas. valkoinen-kulta, roosa-kulta, valkoinen-hopea, sininen-hopea

Voit tilata kupongilla tai sähköpostitse: toimisto@opettajienlahetysliitto.fi
tai puhelimitse: 050-4648300.

Tilauslipuke

Lähetyskalenteri		kpl	Revontuli-kortti		kpl
Villatöppöset		kpl	Seimi-kortti		kpl
Ristipistokortti		kpl	Seimi-kortti, 2-osainen		kpl
Virkattu enkeli		kpl	Jouluyö-kortti		kpl
Enkelin väri? _____			Joulukukka-kortti		kpl

Tilaaja

Lähiosoite

Postinumero

Postitoimipaikka

puh.

**Opettajien
Lähetysliitto**

Hallituskatu 29 A 20
33200 Tampere

Rauhaisaa ja siunattua Joulua!

Kiitos vuodesta 2018 kaikille jäsenille, lahjoittajille ja tukijoille.

